C/2024/7210

10.12.2024

P10_TA(2024)0007

Täytäntöönpanoasetuksen vastustaminen: syprokonatsolin jäämien enimmäismäärät

Euroopan parlamentin päätöslauselma 18. syyskuuta 2024 ehdotuksesta komission asetukseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 396/2005 liitteiden II ja III muuttamisesta siltä osin kuin on kyse syprokonatsolin ja spirodiklofeenin jäämien enimmäismääristä tietyissä tuotteissa tai niiden pinnalla (D091952/05 – 2024/2759(RPS))

(C/2024/7210)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon ehdotuksen komission asetukseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 396/2005 liitteiden II ja III muuttamisesta siltä osin kuin on kyse syprokonatsolin ja spirodiklofeenin jäämien enimmäismääristä tietyissä tuotteissa tai niiden pinnalla (D091952/05),

— ottaa huomioon torjunta-ainejäämien enimmäismääristä kasvi- ja eläinperäisissä elintarvikkeissa ja rehuissa tai niiden pinnalla sekä neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta 23. helmikuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 396/2005 ([1]) ja erityisesti sen 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 49 artiklan 2 kohdan,

— ottaa huomioon kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta 21. lokakuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 ([2]) ja erityisesti sen 4 artiklan 1 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan sekä liitteessä II olevan 3.6.4 kohdan,

— ottaa huomioon elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28. tammikuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 ([3]) ja erityisesti sen 5 artiklan 1 kohdan,

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 11, 13, 168 ja 191 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) 19. helmikuuta 2021 antaman perustellun lausunnon, joka julkaistiin 22. maaliskuuta 2021 ([4]),

— ottaa huomioon EFSAn 8. marraskuuta 2010 hyväksymän torjunta-aineisiin liittyvää vertaisarviointia koskevan päätelmän, joka julkaistiin 25. marraskuuta 2010 ([5]),

— ottaa huomioon Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) riskinarviointikomitean (RAC) 11. syyskuuta 2015 antaman lausunnon ([6]),

— ottaa huomioon menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28. kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ([7]) 5 a artiklan 3 kohdan b alakohdan ja 5 a artiklan 5 kohdan,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä 4 kohdan c alakohdan,

([1]) EUVL L 70, 16.3.2005, s. 1.
([2]) EUVL L 309, 24.11.2009, s. 1.
([3]) EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1.
([4]) EFSAn perusteltu lausunto "Review of the existing maximum residue levels for cyproconazole according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005", EFSA Journal 2021;19(3):e06483, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2021.6483.
([5]) EFSA, "Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance cyproconazole", EFSA Journal 2010;8(11):1897, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2010.1897.
([6]) RAC, "Opinion proposing harmonised classification and labelling at EU level of Cyproconazole (ISO); (2RS,3RS;2RS,3SR)-2-(4-chlorophenyl)-3-cyclopr opyl-1-(1H-1,2,4-triazol-1-yl)butan-2-ol", https://echa.europa.eu/documents/10162/6d98baeb-24aa-a683-28ec-d8adabee5461.
([7]) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

— ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan päätöslauselmaesityksen,

A. ottaa huomioon, että yhtenä keskeisistä vaatimuksista viljelijöiden mielenosoituksissa vuoden 2024 alkupuoliskolla oli kolmansista maista tuotujen tuotteiden oikeudenmukainen ja yhdenvertainen kohtelu, jossa olisi noudatettava samoja vaatimuksia kuin unionissa tuotettujen tuotteiden kohdalla;

B. ottaa huomioon, että jos ehdotus komission asetukseksi hyväksyttäisiin, unioniin voitaisiin jatkossakin tuoda tuotteita, jotka eivät täytä niitä vaatimuksia, joita unionin viljelijät noudattavat;

C. toteaa, että tällainen tilanne asettaisi unionin viljelijät epäedulliseen kilpailuasemaan;

D. ottaa huomioon, että syprokonatsoli on atsolien luokkaan kuuluva sienitautien torjunta-aine eli fungisidi, jota käytetään pääasiassa viljakasvien, kahvin, sokerijuurikkaan, omenoiden ja viinirypäleiden sekä maapähkinöiden viljelyssä;

E. ottaa huomioon, että syprokonatsolin tehoaineena käytön hyväksynnän voimassaolo päättyi 31. toukokuuta 2021; ottaa huomioon, että hyväksynnän uusimista koskeva hakemus jätettiin syyskuussa 2018 mutta peruutettiin joulukuussa 2018; ottaa huomioon, että kaikki syprokonatsolia sisältävien kasvinsuojeluaineiden luvat on peruutettu;

F. ottaa huomioon, että syprokonatsoli luokitellaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008 ([8]) mukaisesti kategoriaan 1B kuuluvaksi lisääntymiselle vaaralliseksi aineeksi, nieltynä myrkylliseksi (välitön myrkyllisyys, kategoria 3), myrkylliseksi maksalle (STOT RE, kategoria 2) sekä vesieliöille erittäin myrkylliseksi (välitön myrkyllisyys vesieliöille, kategoria 1) ja vesieliöille erittäin myrkylliseksi ja pitkäaikaisia haittavaikutuksia omaavaksi (krooninen myrkyllisyys vesieliöille, kategoria 1) ([9]);

G. ottaa huomioon, että syprokonatsoli kuuluu ergosterolin biosynteesin estäjien muodostamaan triatsoliryhmään ja sillä voi siten olla hormonitoimintaa häiritseviä vaikutuksia ([10]); ottaa huomioon, että EFSA ei ole arvioinut sen mahdollisia hormonitoimintaa häiritseviä vaikutuksia komission asetuksessa (EU) 2018/605 ([11]), jota on sovellettu 10. marraskuuta 2018 alkaen, vahvistettujen hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien määrittämiseen sovellettavien tieteellisten kriteerien mukaisesti; ottaa huomioon, että hormonitoimintaan liittyviä vaikutuksia esiintyy usein pienilläkin annoksilla ja että hormonaalisilla haitta-aineilla ei usein ole turvallista kynnysarvoa ([12]);

H. ottaa huomioon, että yhä useammissa julkaisuissa korostetaan atsolifungisidien olevan merkittävä tekijä, joka lisää *Aspergillus*-suvun lajien resistenssin esiintyvyyttä ympäristössä ([13]); ottaa huomioon, että komissio on pyytänyt EFSAa arvioimaan atsolifungisidien muuna kuin ihmisille tarkoitettuna lääkkeenä käytön vaikutusta atsoleille resistenttien *Aspergillus*-suvun lajien kehittymiseen; ottaa huomioon, että pyydettyä tieteellistä raporttia ei ole vielä julkaistu ja että sen odotetaan valmistuvan vasta joulukuussa 2024 ([14]);

I. katsoo näin ollen, että on aiheellista poistaa syprokonatsolin jäämille asetuksen (EY) N:o 396/2005 liitteessä II määritetyt nykyiset enimmäismäärät noudattaen mainitun asetuksen 17 artiklaa, jonka mukaan komissio poistaa mainitun asetuksen liitteissä II ja III vahvistetut jäämien enimmäismäärät pyytämättä EFSAn lausuntoa tehoaineesta, jonka lupa on peruutettu, jolloin niihin sovelletaan oletusarvoa 0,01 mg/kg tai asiaankuuluvaa määritysrajaa;

J. toteaa, että ehdotuksessa komission asetukseksi komissio kuitenkin ehdottaa monien eri tuotteiden osalta (viljat, siemenet, liha, maksa ja munuaiset), että jäämien enimmäismäärät säilytetään suurempina kuin asiaankuuluva määritysraja tai jäämien enimmäismäärän oletusarvo 0,01 mg/kg Codex Alimentarius -komission vahvistamien jäämien enimmäismäärien (CXL-arvot) perusteella;

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16. joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

([9]) https://www.echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.130.443.

([10]) EFSAn päätelmä torjunta-aineiden vertaisarvioinnista 8. marraskuuta 2010; Draskau, M.K., and Svingen, T., "Azole Fungicides and Their Endocrine Disrupting Properties: Perspectives on Sex Hormone-Dependent Reproductive Development", Frontiers in Toxicology 2022, 4:883254, https://doi.org/10.3389/ftox.2022.883254.

([11]) Komission asetus (EU) 2018/605, annettu 19. huhtikuuta 2018, asetuksen (EY) N:o 1107/2009 liitteen II muuttamisesta vahvistamalla tieteelliset kriteerit hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien määrittämiseksi (EUVL L 101, 20.4.2018, s. 33).

([12]) EFSAn tieteellinen raportti hormonitoimintaan vaikuttavia aineita käsittelevästä työryhmästä (Endocrine Active Substances Task Force), EFSA Journal 2010;8(11):1932, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2010.1932.

([13]) Zhang, J., Jimenez, L.L., Snelders, E., Debets, A.J.M., Rietveld, A.G., Zwaan, B.J., Verweij, P.E., Schoustra, S.E., "Dynamics of *Aspergillus fumigatus* in Azole Fungicide-Containing Plant Waste in the Netherlands (2016-2017)", Applied and Environmental Microbiology 2021, 87:e02295-20, https://doi.org/10.1128/AEM.02295-20; The Danish Environment and Food Committee on azole resistance, https://www.ft.dk/samling/20181/almdel/MOF/bilag/407/2016336.pdf; Snelders, E., Camps, S.M.T., Karawajczyk, A., Schaftenaar, G., Kema, G.H.J., van der Lee, H.A., et al., "Triazole Fungicides Can Induce Cross-Resistance to Medical Triazoles in *Aspergillus fumigatus*". PLoS ONE 2012, 7(3): e31801. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0031801.

([14]) https://open.efsa.europa.eu/question/EFSA-Q-2022-00040.

K. toteaa, että komissio ehdottaa jäämien enimmäismäärien vahvistamista samalla tasolle kuin CXL-arvot herneiden (silvityt), papujen, herneiden, ohran, tattarin ja muiden valeviljojen, maissin, viljahirssin, kauran, rukiin, vehnän, kahvipapujen ja sokerijuurikkaiden, sikojen, nautojen, lampaiden, vuohien ja hevoseläinten lihaksen ja rasvan, siipikarjan lihaksen, rasvan ja maksan, nautaeläinten, lampaiden, vuohien ja hevoseläinten maidon ja lintujen munien tapauksessa; toteaa tämän tarkoittavan, että jäämien enimmäismäärät säilytetään sikojen, nautojen, lampaiden, vuohien ja hevoseläinten maksan ja munuaisten osalta nykytasolla, joka on 0,5 mg/kg, ja rapsinsiementen / kanolakasvien siementen osalta tasolla 0,4 mg/kg ja soijapapujen osalta tasolla 0,07 mg/kg; ottaa huomioon, että kaikkien sellaisten tuotteiden osalta, joille ei ole vahvistettu CXL-arvoja tai tuonnissa sallittavia enimmäismääriä, jäämien enimmäismäärät alennetaan tuotekohtaisiin määritysrajoihin, jotka vaihtelevat välillä 0,01–0,05 mg/kg;

L. ottaa huomioon, että vuonna 2024 komissio laski tiaklopridin, lisääntymiselle vaarallisten aineiden kategoriaan 1B luokitellun tehoaineen, jäämien enimmäismääriä asiaankuuluvan määritysrajan tasolle ja totesi, että ”ennen tämän [hormonitoimintaan liittyviä vaikutuksia koskevan] ylimääräisen riskinarvioinnin saattamista päätökseen viranomaisessa ja ottaen huomioon saatavilla olevat olennaiset tiedot mahdollisista ihmisten terveyteen kohdistuvista haitallisista vaikutuksista on aiheellista laskea väliaikaisesti jäämien enimmäismääriä ... [näiden tuotteiden osalta]” ([15]);

M. ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 396/2005 johdanto-osan 5 kappaleessa todetaan, että tällaisia jäämiä ei pidä olla määrinä, joista aiheutuu kohtuuton riski ihmisille tai tapauksen mukaan eläimille;

N. ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 1107/2009 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa säädetään, että kasvinsuojeluaineiden jäämillä ei saa olla haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen, herkät väestöryhmät mukaan luettuina, tai eläinten terveyteen, ottaen huomioon tunnetut kumulatiiviset ja yhteisvaikutukset; ottaa huomioon, että mainitun asetuksen liitteessä II olevassa 3.6.4 kohdan mukaan tehoainetta, joka on luokiteltu asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti kategoriaan 1A tai 1B kuuluvaksi lisääntymiselle vaaralliseksi aineeksi, ei hyväksytä, paitsi jos ”kyseisen tehoaineen [...] jäämät elintarvikkeissa ja rehuissa eivät ylitä asetuksen (EY) N:o 396/2005 18 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti vahvistettua oletusarvoa”; ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 396/2005 18 artiklan 1 kohdan b alakohdassa vahvistetaan oletusarvoksi 0,01 mg/kg;

O. ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 396/2005 3 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaan tuonnissa sallittavalla enimmäismäärällä tarkoitetaan tuontituotteissa esiintyvien jäämien enimmäismäärää, jos ”kasvinsuojeluaineen sisältämän tehoaineen käyttö tietyssä tuotteessa ei ole sallittua yhteisössä muista kuin kansanterveyteen liittyvistä syistä määrätyn tuotteen ja käytön osalta”; toteaa, että syprokonatsoli ei täytä näitä vaatimuksia, koska se on kielletty terveyssyistä siksi, että se on luokiteltu kategoriaan 1B kuuluvaksi lisääntymiselle vaaralliseksi aineeksi;

P. ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 178/2002 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti elintarvikelainsäädännöllä on pyrittävä yhteen tai useampaan ihmisten elämän ja terveyden suojelun korkeaan tasoon liittyvään yleiseen tavoitteeseen ja kuluttajien etujen suojeluun, mukaan lukien elintarvikekaupan rehelliset menettelytavat, ottaen huomioon tarpeen mukaan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin suojelu, kasvien terveys ja ympäristönsuojelu;

Q. ottaa huomioon, että komissio ilmoitti 20. toukokuuta 2020 antamassaan tiedonannossa ”Pellolta pöytään -strategia oikeudenmukaista, terveyttä edistävää ja ympäristöä säästävää elintarvikejärjestelmää varten” ([16]), että ”EU tukee maailmanlaajuista siirtymistä kestäviin maatalouselintarvikejärjestelmiin tämän strategian tavoitteiden ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti” ja että ”EU:lla voi olla keskeinen rooli maailmanlaajuisten standardien asettamisessa tämän strategian avulla”; ottaa huomioon, että komissio totesi strategiassa nimenomaisesti, että ”kestävämpi EU:n elintarvikejärjestelmä edellyttää myös, että EU:n kauppakumppanit noudattavat yhä kestävämpiä käytäntöjä. Edistääkseen asteittaista siirtymistä turvallisempien kasvinsuojeluaineiden käyttöön EU harkitsee WTO:n sääntöjä noudattaen ja riskinarvioinnin jälkeen tuonnin sallittujen määrien tarkistamista sellaisten aineiden osalta, jotka täyttävät ”poissulkemiskriteerit” ja aiheuttavat suuren riskin ihmisten terveydelle”;

R. katsoo, että käytännöllä, jossa asetetaan korkeita jäämien enimmäismääriä, edistetään kahden mittapuun järjestelmää unionin viljelijöiden ja kolmansien maiden viljelijöiden välillä, sillä unionin ulkopuoliset viljelijät voivat edelleen tuottaa asianomaisia elintarvikkeita käyttäen syprokonatsolia ja tuoda niitä unioniin, mikä asettaa unionin viljelijät epäedulliseen kilpailuasemaan; toteaa, että toisaalta tämän torjunta-aineen käyttö vaarantaa maataloustyöntekijöiden terveyden, suuren yleisön terveyden ja ympäristön tuottajamaissa;

S. ottaa huomioon, että SEUT 191 artiklan 2 kohdassa yhdeksi unionin perusperiaatteista vahvistetaan ennalta varautumisen periaate;

T. ottaa huomioon, että komission on suojeltava ympäristöä ja unionin kansalaisia saatavilla olevan tieteellisen tiedon perusteella hyödyntäen asetuksissa (EY) N:o 396/2005 ja (EY) N:o 178/2002 säädettyjä velvoitteita ja oikeudellisia mahdollisuuksia ihmisten ja eläinten terveyden sekä ympäristön suojelun korkean tason varmistamiseksi;

([15]) https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/documents/089880/5/consult?lang=en.
([16]) COM(2020)0381.

U. huomauttaa, että ehdotetut jäämien enimmäismäärät eivät suojele kansalaisten terveyttä Euroopassa ja ne ovat sen vuoksi asetusten (EY) N:o 396/2005 ja (EY) N:o 178/2002 vastaisia;

V. toteaa, että jäämien enimmäismääriä ei pitäisi vahvistaa tehoaineille, joita ei ole hyväksytty unionissa terveyteen liittyvien huolenaiheiden vuoksi; katsoo näin ollen, että yhdenkään CXL-arvon, joka ylittää asiaankuuluvan määritysrajan tai oletusarvon 0,01 mg/kg, ei pitäisi katsoa olevan kuluttajien kannalta turvallinen, koska syprokonatsoli luokitellaan kategoriaan 1B kuuluvaksi lisääntymiselle vaaralliseksi aineeksi;

W. katsoo, että jäämien enimmäismääriä vahvistettaessa on otettava huomioon kumulatiiviset vaikutukset ja synergiavaikutukset ja että on äärimmäisen tärkeää nopeuttaa asianmukaisten menetelmien kehittämistä tätä arviointia varten;

1. vastustaa ehdotuksen komission asetukseksi hyväksymistä;

2. katsoo, että ehdotus komission asetukseksi on ristiriidassa asetusten (EY) N:o 396/2005 ja (EY) N:o 178/2002 tavoitteen ja sisällön kanssa sekä asetuksen (EY) N:o 1107/2009 kanssa, mukaan lukien sen liitteessä II oleva 3.6.4 kohta;

3. pyytää komissiota soveltamaan ennalta varautumisen periaatetta ja peruuttamaan ehdotuksen asetukseksi ja toimittamaan komitealle uuden ehdotuksen;

4. pyytää komissiota antamaan komitealle uuden ehdotuksen asetukseksi, jossa alennetaan kaikkia syprokonatsolin jäämien enimmäismääriä määritysrajaan tai oletusarvoon, joka on 0,01 mg/kg kaikissa käyttötarkoituksissa, sekä epäämään kaikki pyynnöt tätä suurempien enimmäismäärien sallimisesta tuonnissa;

5. toteaa, että EFSA laatii parhaillaan menetelmiä kumulatiivisten riskien arvioimiseksi, mutta panee myös merkille, että torjunta-aineiden ja jäämien kumulatiivisten vaikutusten arviointiin liittyvä ongelma on ollut tiedossa jo vuosikymmeniä; pyytää siksi EFSAa ja komissiota käsittelemään ongelmaa äärimmäisen kiireellisesti;

6. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.